

Sisällönkuvailun asiantuntijaryhmän kokous

MUISTIO

Aika: 25.3.2022 klo 9.00-12.00

Paikka: Zoom-etäyhteys

Paikalla: Mirja Anttila, Maria Forsén, Taru Fröjdholm, Ilkka Haataja, Liisa Hilander (puheenjohtaja), Outi Hintikka, Ilona Lindfors (sihteeri), Kristiina Näyhö, Jaakko Tuohiniemi, Tarja Turunen (poistui 11:30), Leena Vainikainen

Poissa:

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 9:01.

2. Esityslistan hyväksyminen

Hyväksyttiin esityslista.

3. Kokous- ja tapahtumakuulumisia

- Kuvailuryhmien puheenjohtajien kokous 17.2.
 - [muistio Kiwissä](#)
 - Toimijakuvailuverkoston puheenjohtajaa ei ole vielä valittu. Jerry Jantunen edusti kokouksessa Toikua, mutta on tarkoitus valita puheenjohtaja Kansalliskirjaston ulkopuolelta
 - Kuvailuryhmien työpajan suunnittelu
 - Kuvailun tiedotuspäivän suunnittelu. Tiedotuspäivä järjestetään 10.5.

- Luokitustyöryhmän kokous 22.2.
 - [muistio Kiwissä](#)
 - UDK-työryhmän nimi päätettiin muuttaa Luokitustyöryhmäksi (virallisesti Sisällönkuvailun asiantuntijaryhmän luokitustyöryhmä)
 - Luokitustyöryhmän toimintasuunnitelma 2022-2023
 - yhteentoimivuuden edistäminen eri luokitusten ja asiasanoituksen kesken
 - selvitetään aluksi, mitä luokituksia käytetään Melinda-kirjastoissa

- selvitetään luokitusten käyttömahdollisuuksia ja mahdollisuuksien mukaan käyttöä tiedonhaussa eri hakuliittymissä
 - Helsingin yliopiston kirjastossa on luotu auktoriteettitietueet oikeustieteen luokituksista
 - työryhmän seuraava kokous 2.6.
- Lajityyppi- ja muotosanastoryhmän kokous 2.3.
 - käytiin läpi hierarkiaan liittyviä asioita esimerkiksi [ei-fiktiivisten aineistojen hierarkiaa](#)
- Fiktioaineistotyöryhmän kokous 9.3.
 - [muistio Kiwissä](#)
 - Fiktioaineistotyöryhmän toimintasuunnitelma 2022-2023
 - Vastataan kuvailukysymyksiin
 - Jatketaan tietueiden siivousehdotusten tekemistä Melindaan
 - Selvitetään local-tunnisteisten kielialuetermien käytön tarvetta kentässä 655
 - Seurataan toimijakuvailupalvelussa tekeillä olevan fiktiivisten hahmojen kuvailuohjeen työstämistä. Kommentoidaan tarvittaessa
 - Tehdään suosituksia ja mallinnuksia fiktioaineiston kuvailuun
- Kuvailuryhmien työpaja 22.3.
 - [työpajan ohjelma](#)
 - Sisku-ryhmän kommentteja:
 - hyviä esityksiä ja mielenkiintoisia aiheita
 - Flinga-työskentelyä pidettiin hyvänä
 - toivottiin, että työpajoihin tulisi käsittelyyn enemmän niitä ongelmakohtia, joihin toivotaan ratkaisuja ja päätöksiä
- Teos MARC 21:ssä – projekti 23.3.
 - [projektin Kiwi-sivu](#)
 - [ensimmäisen kokouksen muistio](#)
 - Sisku-ryhmän toive:
 - voisiko Teos-ryhmässä ottaa käsittelyyn sen, miten ratkaistaan se, että auktoriteetit pitäisi saada käyttöön sekä suomeksi että ruotsiksi.

- huomautettiin, että tämä sama ongelma koskee myös tekijä-
auktoriteetteja
- teostietueita testataan musiikki- ja elokuva-aineistolla, sillä
musiikkiaineistossa jo valmiina auktoriteettitietoja ja elokuvaan on
mahdollisesti saatavilla valmista dataa Kavista
- seuraava kokous 4.5.

4. Siskun näkemys Lajityyppi- ja muotosanastoryhmässä esiin tulleesta kysymyksestä

- bibliografiat-tapaus: <https://github.com/Finto-ehdotus/YSE/issues/7823>
- alustusta:
 - SLM-sanastossa on käytettävissä termi bibliografiat ja tämän
alakäsitteet: aluebibliografiat, erikoisbibliografiat, henkilöbibliografiat
ja kansallisbibliografiat
 - näiden bibliografia-termien käyttö on tällä hetkellä sekavaa, sillä
erityisesti suppeampien genretermien määritelmät ovat epäselviä
 - esimerkiksi mitä tarkoittaa erikoisbibliografia suhteessa
aihebibliografioihin.
 - entä mitä tarkoittaa henkilöbibliografia? Onko se käytettävissä vain
henkilön tuotantoa käsittelevissä bibliografioissa vai voiko sitä käyttää
myös, kun henkilö on aiheena. Ja jos voi käyttää niin miten eroaa
aihebibliografiasta? Ja voisiko henkilöbibliografiat korvata mahdollisesti
termillä teosluettelot?
- huomautettiin, että LCSH:n genresanastossa on vain bibliographies ja
annotated bibliographies
- keskustelua:
 - koettiin, että henkilöbibliografiat-termiä ei voida korvata pelkästään
teosluettelot-termillä
 - termi teosluettelot vaatii määritelmän tai tarkenteen
 - halutaanko, että henkilöbibliografiat-termi on käytössä
teosluetteloiden lisäksi, ja mikä olisi tämän määritelmä? Pitäisikö tämä
rajata tarkoittamaan bibliografioita, joissa on henkilö aiheena
 - voisiko olla vain pelkkä bibliografiat-termi, eikä lainkaan suppeampia
termejä?
- Jatketaan käsittelyä seuraavassa kokouksessa.

5. YSO-paikkoihin liittyvä ongelma (termi nykyiselle kunnan osalle ja entiselle kunnalle, mutta ei sitä edeltävälle ajanjaksolle)

- [Digime Paikkaryhmän](#) työ on edelleen kesken. Ryhmä odottaa tapausesimerkkejä Finna-tiimiltä, jotta päästäisiin tietomalli-asiassa eteenpäin
- edellisessä Sisällönkuvailun asiantuntijaryhmän kokouksessa todettiin, että Sisku-ryhmän olisi hyvä keskustella YSO-paikkoihin liittyvästä ongelmasta, että nyt on käytettävissä termi nykyiselle kunnan osalle ja entiselle kunnalle, mutta nykyiset auktoriteetit eivät selkeästi kata kuntien perustamista edeltävää aikaa
- keskustelua:
 - halutaanko lisätä uusia paikka-auktoiteetteja tälle kuntaa/kaupunkia edeltävälle ajanjaksolle, esimerkiksi pitäjä, kauppala ym.
 - 'yhden paikan malli' sai aiemmin ryhmässä kannatusta
 - vaikka olisi vain yksi paikka, tarvitaan jonkin tarkenne erottamaan tämä paikka luonnonmaantieteellisistä paikoista, esimerkiksi jos on olemassa samanniminen järvi
 - tarkennetta paikkakunta pidettiin mahdollisena ratkaisuna erottamaan paikat luonnonmaantieteellisistä paikoista, esim. Siilinjärvi (paikkakunta) / Siilinjärvi (järvi)
 - huomautettiin kuitenkin, että paikkakunta, kunta ym. tarkenteet eivät ole RDA:n mukaisia
 - kaupunginosille ja kylille kuitenkin olisi jatkossakin tarkenteena sijaintikunta
 - päätettiin äänestää eri vaihtoehtoista:
 - äänestyksessä ryhmä kannatti vaihtoehtoa, että ei haluta lisätä uusia käsitteitä paikkakunnan aiemmille hallintomuodoille (pitäjät ym.)
 - äänestyksessä kannatettiin myös vaihtoehtoa, että olisi vain yksi paikka
 - esimerkiksi Tarvasjoella olisi vain käsite Tarvasjoki (Lieto), jota käytettäisiin kaikissa Tarvasjokea käsittelevissä aineistoissa eli Tarvasjoki (Lieto) tulisi myös aineistoihin, jotka käsittelevät Tarvasjokea itsenäisenä kuntana

6. Sisällönkuvailuoppaan läpikäynti (perustapauksiin liittyvien esimerkkien lisääminen)

- sovittiin, että jatketaan Sisällönkuvailuoppaan esimerkkien läpikäyntiä erillisessä kokouksessa 5.4. klo 13-15
- [Aiheena henkilö](#)-luku jäi viimeksi kesken
- Aiheena henkilö-luvun esimerkkien läpikäynnin jälkeen aloitetaan esimerkkien läpikäynti oppaan alusta alkaen: [Lajityyppi/muoto](#), [Kohderyhmä](#) jne.

7. Muut asiat

Ei muita asioita

8. Tiedotusasiat

- Kuvailuryhmien puheenjohtajien kokous 30.3.
- Lajityyppi- ja muotosanastoryhmän kokous 5.4.
- Automaattisen sisällönkuvailun työryhmän kokous 31.3.
- seuraava Sisällönkuvailun asiantuntijaryhmän kokous 29.4.

9. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 11:59